

ياری پەرەپیدانی هەستی بینین و ئەو یارییانەى سەرنجى وینە دەدەن (دۆزینەوێ جیاوازی **یان** هاوشیوێی نیوان

وینەکان) یارمەتى منداڵ دەدات تا شیوێ و رەنەگ و دووریەکان جیا بکاتەوێ، و هەر وەها دەتوانیت **چەمکی شوین**

تیبگات وەك (بەرز و نزم، خوارەوێ و سەرەوێ).

دووێم: یاری بۆ پەرەپیدانی جووئە

ئەم جووێ یارییانە **توانای ناسین** و **پشەکنینی جەستەى خوێ بە منداڵ دەبەخشیت**، بەهۆى جولاندى بەشیک ئە

جەستەى (بازدان، شت هەلدان، راکردن، راکیشان)، **دوو بارە کردنەوێ ئەم جولانەى لەش یارمەتى منداڵ** دەدات بۆ

گەشەسەندنى **وەك توانای هاوسەنگى و نەرمى و گونجایى جووئەى ماسولکەکانى**، زیاتر باوهرى بە خوێ

دەبیت .

ياری پەرەپیدانی هەستی بینین و ئەو یارییانهی سەرنجی وینە دەدەن (دۆزینەوهی جیاوازی **یان** هاوشیوهی نیوان وینەکان) یارمەتی منداڵ دەدات تا شیوه و رەنەگ و دووریەکان جیا بکاتەوه، و هەر وهه دەتوانیت **چەمکی شوین** تیبگات وهك (بەرز و نزم، خوارهوه و سەر هوه).

دووهم: یاری بۆ پەرەپیدانی جوولە

ئەم جووره یارییانه توانای ناسین و پشەکنینی جەستەى خۆى بە منداڵ دەبەخشیت ، بەهۆی جولاندنی بەشیک ئە جەستەى (بازدان، شت هەلدان، راکردن، راکیشان)، **دوو باره کردنهوهى ئەم جولانهى لەش یارمەتى منداڵ** دەدات بۆ **گەشەسەندنی جەستەى وهك توانای هاوسەنگی و نەرمى و گونجاوی جوولەى ماسولکەکانى**، زیاتر باوهرى بەخۆى دەبیت .

۲. جۆرى ياريکردن به پيى ياساكانى يارييه كه

يه كه م: نهو يارييانهى ياساكانيان سادهيه

ياري مارو په يژه، نه م ياريه ياده وهري بينين و خوراگرى و سوربوون پهره پيده ددات.

دووم: نهو يارييانهى ياساكهى ئاؤزه

پيشى دهوتريت ياري ريگخستن و كوكردنه وه و دوزينه وهى په يوه ندى نيوان پارچهى كه ره ستهى ياريه كان و به يه كه وه لكاندنيان

بو دروست كردنى شتيك ، يارمه تى مندا ل ده دات بو نه وهى به سه بر بيت و تهر كيز بكات ، ته نسيقى نيوان جوو لهى ده ست و بينين

، چه مكى شيوه و قه باره و ژماره فير ده بيت ، هه ستى (به ده سته ينان) و به به ره مى ده به خشيته مندا ل.

۵. یاری دهربرین

مندالْ به هوی نهم جوره یاریه وه چهند ریگایهك تاقی دهکاته وه تا بگات به جهستهی خوئی، به وشه یان

به جووئه یا به هیمای دهموچاوی یان جهستهی، یاری شانویی و موسیقا و سهما، دهکریت زور له مندالییه وه

راهینانی پی بکریت، مندال له گهل ئاوازی موسیقادا بجوئیت و سهما بکات، لییره دا توانای قسه کردن و

گیرانه وی مندالْ گه شه دهکات.

۶. یاری زانیاری گشتی و بیرکردنه‌وه

له ریگهی ئەم جوړه یاریه‌وه بواریه مندال دهبه خشیت تا چه مک و بیروکه و زانیاری نوی له بواری جیاوازدا

وهریگریت، خولیای مندال بو بیرکردنه‌وهی و شیکردنه‌وه ده‌وروثینیت، ناماژه زاره‌کیه‌کانی پهرده‌ستینی و

وشه‌ی زیاتر فی‌ر ده‌بییت، وه‌ک مور و یاری بیرکاری و ژماره‌کان.

يارىکردن به پيى جوړى به شداربوونى منداډ له يارىکردنه كهدا :

مهرج نيبه منداډ هموويان به شدارى له يارىکردندا وهك يهك بكن، به پيى ته مه نه كه يان له دوو سال و نيوهوه تا پينج

سال ، شه ش جوړى به شداري كرن يان هه يه له يارىکردندا كه نه مانهن :

۱. منداډ هيج يارى ناكات، ته نها داده نيشى و سه يري نه وانى تر دهكات يان خوئ به شتى بى نامادهوه خهريك دهكات .

۲. منداډ به ته نيا يارى دهكات به يار بيه كانى خوئ جياواز له و يار بيه كانى كه منداډ له كانى تر يارى پى دهكهن و هيج

كار لي كرن يك له گه ئياندا دروست ناكات .

۵. یاری هونه‌ری :

خوی له و **ده‌برپینه هونه‌ریانه‌دا ده‌بینیته‌وه** که **له‌ویژدانه‌وه سه‌رچاوه‌یان وهرگرته‌وه‌وه**، هه‌ستکردن به‌جوانی و هه‌ستی هونه‌ری وه‌ک مۆسیقا و وینه‌کردن و ره‌نگکردن و گۆرانی و شت **به‌یه‌که‌وه لکاندن** .

سوده‌کانی :

* **یارمه‌تی منداڵ ده‌دات بۆ ناسینی تاییه‌ تمه‌ندی نهم ماددانه‌ی وه‌ک که‌تیره و قورپو مقه‌ست و قه‌له‌می ره‌نگکردن، و هه‌ویر .**

* **یارمه‌تی گه‌شه‌کردنی ماسولکه‌کان و په‌نجه‌کانی ده‌دات تا زیاتر ئاماده‌ بی‌ت بۆ نووسین .**

* **یوار ده‌به‌خشیته منداڵ هه‌سته‌کانی به‌ئازادی ده‌برپیت، زیاتر باوه‌ری به‌خوی ده‌بی‌ت و هه‌ستی جوانی لای پی‌ ده‌گات .**

ئەو فاكتەرلەردە كارىگەرلەر ھەيە ئەسەر وئىنەى مندالان :

۱. توخم : جىاوازى ئەوئىنە كىردى مندالى كۆرۈ كچدا ئەتەمەنى شەش سالانەو دەردەكەوئىت ، وئىنەى كچان زىاتىر وئىنەى دەموچاوه

بەشىۋەيەكى تەواو بەلام كوران زىاتىر ئەلاو وئىنەى دەموچاوه دەكىشەن ، لاي كوران زىاتىر وئىنەى فرۇكە و تانك و شەر دەبىنرئىت ، بەلام لاي

كچان ئەمە كەمتر ھەيە ، مندال ئەتەمەنى (۵ - ۱۱) سالى زىاتىر دەيانەوئىت وئىنەى توخمەكەى خۇيان بىكەن ، بەلام دواى تەمەنى (۱۱)

سالى كچان زىاتىر وئىنەى كوران دەكىشەن .

۲. زىرەكى : جىاوازى ئەوئىنە كىردى مندالى زىرەك و مندالى كەمتوانادا ھەيە ، ئە پىئەوهرى (جود-ئىنف) دەركەوت كە چەند پىگەيشەتنى

عەقلى مندال گەشە كىردو وئىت ، زىاتىر وردەكارى ئە وئىنەكاندا ھەيە ، وئىنەكەى زىاتىر گونجاوو رىكوپىكە .

۳. ژىنگە : ئەبەرئەوھى وئىنە كىردى زمانىكى گوزارشەت كىردنە دەبىت ئاسايى بىت مندال ژىنگەكەى و كەسانى چواردەورى ئە وئىنەكانىدا رەنەگ

بىداتەوھ .

٤. تهمەن : ئەگەر داوای وینەى باوکی ئە منداڵیکى تهمەن سى ساڵ بکەین دەبینن وینەکەى بازنەیهکە و دوو بازنەى بچووکی

ئەناودایە کە چاوهکانیى ، دوو هیلى تەریب و ستونی کە قاچەکانە دوو خەتى تری ئاسویی کە دەستەکان دەنوینیى، بەلام

تەمەنى چوار ساڵ زیاتر وینەکەى باشە وردترە، کەواتە بەگەرەبوونی تهمەن وینەکانى منداڵ باشە دەبیى .

ناما نجى یاریە هونەرپەکان

١. راستى و زانیاری و بۆچوون و خولیای خۆتاقیکردنەوه وەردهگریت

٢. هەلچوون و دڵەراوکیکەنى دەردەبریت و خوی خالی دەکاتەوه

٣. توانای گوزارشتکردن ئە هەست و سۆز و بیرۆکەکان لا درووست دەبیى

٤. دەکریت یاریە هونەرپەکان ئە چارەسەرى دەروونیدا بەکار بهینریت

